

De marktberichten van agrarische producten en grondstoffen staan wekelijks in de krant. Maar hoe ontwikkelt de markt zich op de middellange termijn? Welke indicatoren moet de melkveehouder in het vizier houden? Deze editie van rubriek 'Markt' gaat over voer.

Status quo in markt mengvoergrondstof

Een handelsoorlog, varkenspest in China; er waren weer meerdere onvoorspelbare incidenten in 2019 die hun weerslag hadden op de prijsvorming voor mengvoergrondstoffen.

Dat zal in 2020 niet anders zijn, maar de markt voor granen en soja is nu stabiel.

TEKST TIJMEN VAN ZESSEN

De wereldhandel voor veevoergrondstoffen wordt sterk beïnvloed door weersomstandigheden en politiek. In 2019 zorgde de handelsoorlog tussen China en de Verenigde Staten voor een afkoeling van de handel in soja. De combinatie met varkenspest in China leidde tot een drastische verzwakking van de vraag naar soja. Het aantal varkens in China halveerde als gevolg van de ruiming.

Uitgestelde aanplant van soja in de Verenigde Staten gaf de prijzen even een impuls. Extreem natte omstandig-

Handelsdeal dichterbij dan ooit?

Over de handelsoorlog tussen China en de Verenigde Staten is al veel gezegd en geschreven. Sinds de zomer van 2018 bestoken beide economische bolwerken elkaar over en weer met importheffingen die de wereld-economie flink opschudden.

In agrarisch opzicht werden vooral de handelsstromen van sojabonen en varkensvlees hard geraakt. De Chinese import van Amerikaanse sojabonen zat tot 2018 bijna onafgebroken in de lift, maar door de handelsperikelen week China uit naar Braziliaanse soja. De Amerikaanse exportcijfers naar China kelderden. Ook de export van Amerikaans varkensvlees had in de achterliggende maanden last

van de verhoogde Chinese importtarieven. Tot ergernis van Amerikaanse boeren die de rekening gepresenteerd kregen. Er schuilt echter licht aan de horizon. In de achterliggende maanden hebben China en de VS onderhandeld, een 'tradedeal' is begin 2020 dichterbij dan ooit. President Donald Trump heeft al aangekondigd dat de laatste plooiën zijn gladgestreken. Alleen de handtekeningen moeten nog worden gezet. Deze 'ceremonie' staat gepland voor 15 januari in het Witte Huis. Daarmee is fase 1 van de deal een feit. Daarna wordt verder onderhandeld over fase 2. China heeft eind 2019 al kenbaar gemaakt de

verhoogde importheffingen op Amerikaans varkensvlees te schrappen. Dat heeft niet zozeer met de handelsdeal te maken, maar met het grote vleestekort waar China (vanwege de uitbraken van Afrikaanse varkenspest) mee worstelt. China heeft ondertussen ook de import van Amerikaanse sojabonen weer opgeschaald. Kortom: China en de VS lijken het op een akkoordje te gooien. De lichten staan echter pas definitief op groen, als de inkt onder de deal is opgedroogd.

De visie van Gerben Lemhoff: 'Hoge brokprijs zet aan het denken'

'Een zetmeelrijke brok die uitkomt op 114 procent van de voederwaardeprijs, zet mij wel aan het denken. Ik ken de verhalen van collega's die goede resultaten halen door gemengd voeren, door het inweken van enkelvoudige producten. Maar je moet er wel een mengwagen voor aanschaffen en investeren in opslag. Tot dusver voel ik daar weinig voor; ons bedrijf is extensief en ik voer het goedkoopst door zo veel mogelijk ruwvoer in de

koe te krijgen. Op deze manier ben ik minder kwetsbaar voor de grondstoffenmarkt van mengvoer, dat is een wereldmarkt die grillig kan zijn.'

'Maar misschien moet ik kritischer kijken naar de prijs van het mengvoer. Ik ga ervan uit dat in de prijs van de brok ook een deel van het advies zit ingeprijsd. Misschien ben ik te goed van vertrouwen, maar ik twijfel of ik veel verdienen met vastzetten van de brokprijs.'

heden zorgden voor vertraging bij het zaaien en later oogsten van soja. Maar goede weersomstandigheden verderop in het seizoen en een sterke competitie op de exportmarkten duwden de prijzen weer omlaag. Volgens Rabobank zullen dit soort onvoorspelbare incidenten en ongebruikelijke groeiomstandigheden de markten voor veevoergrondstoffen ook in 2020 gaan beïnvloeden. In het marktrapport waarin Rabobank vooruitkijkt naar 2020, verwacht de bank dat de vraag naar veevoer in China herstelt, deels door grotere vraag naar pluimvee.

Stabiele markt

Grilligheid of niet, op dit moment is de markt voor de diverse grondstoffen voor mengvoer relatief rustig, zegt Arie Griffioen, grondstoffeninkoper bij ABZ Diervoeding. 'We hebben een seizoen achter de rug met relatief goede oogsten, wereldwijd. De vraag is goed, maar het aanbod ook op dit moment.'

Griffioen typeert de status van de markt als een status quo. De handelsoorlog (zie kader) brengt wel onzekerheid met zich mee. Ook al is er onlangs een akkoord tussen China en de Verenigde Staten gesloten, met één tweet van president Trump kan de onzekerheid weer terugkeren. 'En wat betekent zo'n handelsovereenkomst inhoudelijk? Gaat het over rijst en katoen of over mais en soja? Dat maakt voor de grondstoffenmarkt voor veevoer nogal een verschil.'

Met de kennis van nu verwacht Griffioen stabiele grondstofprijzen voor mengvoer. Zeker als de winter op het noordelijk halfrond zachter dan gemiddeld blijft. Zijn collega-inkoper voor AgruniekRijnvallei beschrijft eveneens een stabiele markt. 'Hoewel de prijzen voor mengvoergrondstoffen de afgelopen weken licht gestegen zijn, zien we over het algemeen nog geen hoge prijzen', zegt Harald Jans. Vooralsnog zijn er voldoende wereldvoorraden om aan de vraag te voldoen, al noemt ook Jans politieke effecten die invloed kunnen hebben.

Trend enkelvoudige grondstoffen

Onafhankelijk voerspecialist Hessel Altenburg ziet de trend naar VLOG-voer (gentechnvrij) als een nieuwe norm in Europa. Dat heeft volgens hem invloed op de beschikbaarheid en de prijs van (Europese) mengvoergrondstoffen. 'De logistiek voor VLOG kost veel geld. De bewerkingskosten zijn lager met één stroom.' Naast dit

opwaartse prijsrisico benoemt hij ook een neerwaarts prijselement: steeds meer boeren slaan de mengvoerbakant over. Grotere bedrijven kiezen er vaker voor om enkelvoudige grondstoffen te kopen. 'Een brok met dertig procent gerst is nu eenmaal duurder dan die kilo geplette gerst die je rechtstreeks koopt in de handel.' Altenburg ziet een merkwaardig patroon ontstaan in de prijsontwikkeling van mengvoerders en enkelvoudige voeders. 'Het verschil tussen de prijs voor pure granen en reststromen is ongewoon klein. Goede tarwe is nauwelijks duurder dan tarwegries, terwijl het energetisch verschil behoorlijk is.'

Altenburg wil er maar mee aangeven dat de vraag naar enkelvoudige grondstoffen (reststromen) flink is. Tegelijkertijd zijn tarwe, maismeel en gerst dus behoorlijk koopwaardige grondstoffen voor een tmr-rantsoen. 'De prijs van maismeel is 96 procent van de voederwaardeprijs, terwijl een zetmeelrijke brok op 114 procent zit.' Hij noemt het frappant dat de prijzen voor mengvoer niet parallel gezakt zijn met de lagere prijzen voor de pure granen. 'Ik denk dat de prijzen voor brok omlaag kunnen, omdat het huidige aanbod aan grondstoffen vrij ruim is. Het zou in mijn ogen ook logisch zijn, want op dit moment is mengvoer niet concurrerend.' |

Figuur 1 –
Prijzontwikkeling
van grondstoffen
voor mengvoer
(bron: Agrarische
prijzendatabank
van Wageningen
Economic Research)

